



NYYT

2008 #4



Ankestyrelsen



Ankestyrelsen

Titel	Nyt fra Ankestyrelsen Udkommer 4-5 gange om året Redigeret af Karin Rasch (ansvarshavende) og Maria Teresa Raaschou-Jensen
Udgiver	Ankestyrelsen, september 2008
ISSN nr	0907-9300
Oplag	2.000 eksemplarer. Eftertryk er tilladt med kildeangivelse.
Designkoncept	Kontrapunkt as
Layout og tryk	Schultz Grafisk
Bestilling	Ankestyrelsen Amaliegade 25, 1256 København K Telefon 33 41 12 00, Telefax 33 41 14 00
Hjemmeside	www.ast.dk
E-mail	ast@ast.dk

Eftertryk er tilladt med kildeangivelse

Indhold

Side

- 4 Digitalisering øger retssikkerheden
- 6 Psykiske ulykker og erhvervssygdomme
- 14 Praksisundersøgelse om førtidspension
- 17 Tendenser i afgørelser om sygedagpenge

Digitalisering øger retssikkerheden

Kontorchef Marianne Sinding, Ankestyrelsen

Ankestyrelsens ca. 3.500 Principafgørelser og antagne principalsager vil kunne ses og anvendes fra en helt ny og mere brugervenlig Principdatabase.

Nemt at finde relevante Principafgørelser

I den nye database bliver søgemulighederne væsentligt forbedret. Det er muligt at

- søge på love og paragraffer
- søge på særlige udvalgte søgeord
- søge i forbedret fritekst søgning
- søge på antagne principalsager, der er sager, som venter på principiel behandling
- få liste med resume af alle Principafgørelser på udvalgte lovområder, med mulighed for at printe dem ud

Databasen ligger fortsat på vores hjemmeside www.ast.dk (klik på Find Principafgørelser).

Både til faglige brugere og borgere

Målgruppen for Principafgørelser er først og fremmest sagsbehandlere i kommuner, fagforeninger, forsikringsselskaber, statsforvaltninger og Arbejdsskadestyrelsen, da vores Principafgørelser er retskilde for de afgørelser, de skal træffe, som en del af deres daglige arbejde.

I udformningen af den nye Principdatabase har vi dog lagt stor vægt på, at andre uden faglige forudsætninger nemt skal kunne søge i databasen efter relevante afgørelser.

Principafgørelserne er en sællert

Hver gang vi udsender den månedlige oversigt fra Principdatabasen med nye Principafgørelser, sender vi til over 8.500 abonnenter. De fleste af de 8.500 personer er ansat i kommuner og fagforeninger, men også advokater, organisationer, pressen og mange private personer har tegnet abonnement via vores hjemmeside www.ast.dk.

Vi har hver måned ca. 35.000 brugere af vores hjemmeside, og de fleste er gengangere. Da vi følger brugernes adfærd nøje, ved vi, at de fleste brugere er interesseret i vores databaser med Principafgørelser og antagne principalsager.

Det forpligter at have en populær og meget anvendt viden, så Ankestyrelsen har besluttet, at tiden nu er kommet til en modernisering af den 6 år gamle database og en sammenlægning af de 2 databaser om Principafgørelser og sager til principiel behandling.

Øget sikkerhed for borgerne

Formålet med at lægge vores Principafgørelser ud i en offentlig tilgængelig database er overordnet set at sikre retssikkerheden for borgerne.

Når vi offentliggør vores principielle afgørelser i konkrete sager, får de professionelle/kommunale sagsbehandlere en bedre vejledning i, hvordan reglerne og lovene på velfærds- og beskæftigelsesområdet skal forstås og anvendes i praksis. Derved får borgere en mere korrekt afgørelse.

Med en mere brugervenlig database sikrer vi, at det bliver nemmere at finde de afgørelser, som brugeren søger efter. Derigennem sikrer vi, at brugeren får stor sikkerhed for at finde alle relevante afgørelser på et givet område.

Øget digitalisering giver således øget retssikkerhed.

Vi håber, alle vores mange brugere bliver tilfredse med den nye database og undskylder alle eventuelle gener i overgangsperioden.

Så snart databasen er i luften, vil der være en brugervejledning og oplysning om hotline på forsiden til databasen.

Psykiske ulykker og erhvervssygdomme

Specialkonsulent Susanne Fischer, Ankestyrelsen

Der er meget fokus på det psykiske arbejdsmiljø på arbejdspladserne, hos fagforeningerne, politikerne og i medierne, og Ankestyrelsen har tilsvarende i de senere år oplevet en markant stigning i antallet af klagesager om anerkendelse af psykiske arbejdsskader. Ankestyrelsen har derfor igennem længere tid været optaget af at fastlægge praksis på området. Der har siden foråret været nedsat en netværksgruppe, med repræsentanter fra Ankestyrelsens 5 arbejds-skadkontorer, som følger udviklingen på området, og arbejder med at fastlægge praksis.

Anerkendelse af ulykker med psykiske følger – U-9-07 og U-10-07

Som et resultat af dette arbejde har Ankestyrelsen i slutningen af 2007 udsendt to principafgørelser til belysning af, hvilke betingelser der skal være opfyldt for, at en psykisk skade kan anerkendes som en ulykke efter arbejdsskadesikringsloven.

I U-9-07 belyses, hvornår verbale trusler, der ikke er ledsaget af fysisk vold, kan anerkendes. Det kræves for at anerkende en psykisk skade, at hændelsen har været ekstraordinær psykisk belastende. I de principielle sager, blev det tillagt betydning, om den verbale trussel var generelt egnet til at fremkalde frygt. Ligesom der blev lagt vægt på de omstændigheder, hvorunder den verbale trussel blev fremsat for eksempel, om der var tale om en trussel eller blot en overfusning, om den, der fremsatte truslen, var kendt for at være voldelig, om tilskadekomne var alene eller havde mulighed for at tilkalde hjælp med mere.

Den første sag drejede sig om en S-togsbilletkontrollør, som blev truet af en passager uden billet med ordene "I'll kill you some day", mens passageren pegede på tilskadekomne med hånden hævet som en pistol. Passageren var kendt for vold mod togrevisorere. Ankestyrelsen anerkendte sagen.

I den anden sag stadfæstede Ankestyrelsen Arbejdsskadestyrelsens afslag på anerkendelse af en psykisk skade. Tilskadekomne, der var lærer for en 10. klasse, blev under et møde med skolens ledelse og klassens forældre og elever bekendt med, at nogle af klassens drenge havde lyst til at tænde ild til hendes hus. Truslerne blev ikke fremsat direkte overfor tilskadekomne.

U-10-07 belyser, hvornår en anmeldt psykisk skade som følge af en vidnesituation vil kunne anerkendes.

I den principielle sag var tilskadekomne ansat som socialpædagog i en skoleklasse med børn, der led af DAMP, Aspergerssyndrom eller autisme. Ved den anmeldte hændelse blev en af tilskadekomnes kolleger truet med en brødkniv mod halsen af en elev. Tilskadekomne opholdt sig i samme lokale og stod ca. 2 meter fra eleven. Tilskadekomne sørgede for at få de øvrige elever ud af klasselokalet samtidigt med, at hun afværgede, at der opstod panik blandt eleverne.

Ankestyrelsen anerkendte hændelsen, og lagde ved afgørelsen vægt på, at tilskadekomne havde været udsat for en ekstraordinær psykisk belastende påvirkning. Tilskadekomne havde i den konkrete situation en oplevelse af, at et fejltrin fra hendes side kunne få fatale følger ikke kun for hende selv, men i særdeleshed for hendes kollega og de andre børn.

Anerkendelse af psykiske sygdomme efter erhvervssygdomsfortegnelsen

Diagnosen posttraumatisk belastningsreaktion kom på erhvervssygdomsfortegnelsen i 2005. Sygdommen er på både den ny fortegnelse, der omfatter erhvervssygdomme anmeldt fra 1. januar 2005 og på den gamle fortegnelse, som omfatter erhvervssygdomme anmeldt før 1. januar 2005.

Når en sygdom er på fortegnelsen, medfører det, at den kan anerkendes uden først at skulle forelægges for Erhvervssygdomsudvalget, og hermed er det klart markeret, at også psykisk sygdom under nærmere anført diagnose og udsættelse vil kunne anerkendes som erhvervs sygdom på linie med de fysiske listesygdomme.

Diagnosen posttraumatisk belastningsreaktion

Diagnosen posttraumatisk belastningsreaktion indeholder krav til udsættelsen. Tilskadekomne skal have været udsat for en traumatisk begivenhed af en exceptionel truende eller katastrofeagtig karakter. Der stilles ligeledes krav om en tidsramme for sygdomsdebut, hvorefter belastningen skal have fundet sted inden for 6 måneder før sygdomsdebut. Herudover indeholder den som andre medicinske diagnoser krav til de fysiske/psykiske reaktioner og symptomer. Diagnosen kan i princippet ikke stilles, hvis ikke alle betingelserne er opfyldt.

Vi har i Ankestyrelsen på nuværende tidspunkt anerkendt enkelte klagesager, hvor diagnosen posttraumatisk belastningsreaktion efter vores opfattelse var opfyldt.

Vi behandler fortsat en del sager, hvor der i anmeldelsen er anført diagnosen posttraumatisk belastningsreaktion, men hvor vores psykiatriske speciallægekonsulenter ikke er enige i, at diagnosen er opfyldt. I disse sager begrundes vi, hvorfor vi ikke er enige i diagnosen, og tager herefter stilling til, om sagen skal hjemvises til forelæggelse for Erhvervs sygdomsudvalget.

Anerkendelse, når der ikke er tale om posttraumatisk belastningsreaktion

De fleste af de sager, vi behandler i Ankestyrelsen, drejer sig om, hvorvidt der kan ske anerkendelse udenfor fortegnelsen. De diagnoser, vi oftest har set i anmeldelserne er: Stress, udbrændthed og psykisk overbelastning. Der er i reglen tale om uspecifikke symptomer af forbigående karakter og ikke egentlig psykiske sygdomme. Sådanne som det ofte er beskrevet i sagerne, er der ikke tale om en relevant og kvalificeret psykisk diagnose, der kan føre til anerkendelse.

Sagerne har drejet sig om miljøet på arbejdspladsen, hvor de tilskadede beskrev, at de oplevede belastninger såsom stigende arbejdspress gennem længere tid, omstruktureringer, stor udskiftning af kolleger og chefer, underbemanding gennem længere tid, nednormering af personale, usikkerhed i ansættelsen, nye IT-systemer, som ikke fungerede. Ligesom de beskrev, at de havde oplevet optrapning af konflikter med kolleger eller chef, fraværende ledelse og ledelse, som ikke bakkede op. Der har ofte ikke været tale om ekstraordinær arbejdsbelastning.

I sagerne har en bred vifte af faggrupper været repræsenteret for eksempel lærere, pædagoger, sygeplejersker, social- og sundhedshjælpere med mere.

Beviskrav

Hvis en sygdom skal anerkendes udenfor fortegnelsen, gælder et særligt skærpet beviskrav i modsætning til sygdomme, der er på erhvervs sygdomsfortegnelsen. Anerkendelse forudsætter, at der ikke er kvalificeret lægefaglig tvivl om, at sygdommen i det konkrete tilfælde er erhvervsbetinget. Det er tilskadede, som har bevisbyrden, og den kan være ganske vanskelig at løfte.

I de fleste af de sager, hvor vi har tiltrådt Arbejdsskadestyrelsens afslag på anerkendelse, har vi lagt vægt på, at der ikke er ny medicinsk dokumentation for en sammenhæng mellem arbejdet og de forhold, det er foregået under, og udviklingen af en psykisk sygdom. Der har heller ikke været tale om sådanne særlige påvirkninger og belastninger, at det kan anses for udelukkende eller i overvejende grad at have medført en særlig risiko for udviklingen af en psykisk sygdom.

Erhvervssygdomsudvalget

Før en sygdom kan anerkendes, når den ikke er anført på fortegnelsen, skal den forelægges for Erhvervssygdomsudvalget. Sager forelægges ikke, hvis en anerkendelse skønnes på forhånd at være utænkkelig, og selvom en sag forelægges for Erhvervssygdomsudvalget, fører dette ikke uden videre til anerkendelse. Udvalget kommer efter behandling af sagen med en indstilling, og Arbejdsskadestyrelsen træffer herefter afgørelse.

Under sagsbehandlingen i Ankestyrelsen foretager sagsbehandleren i hver enkelt sag oftest i samråd med styrelsens psykiatriske lægekonsulenter en konkret vurdering af, om der eventuelt vil være mulighed for anerkendelse gennem forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget. I mange tilfælde, har vi imidlertid fundet forelæggelse for udsigtsløst, da der ikke har været tale om ekstraordinært belastende arbejde kombineret med en relevant psykiatrisk diagnose.

Ankestyrelsens praksis U-17-06 om psykiske erhvervssygdomme

Ankestyrelsen har i principafgørelse U-17-06 belyst, hvilke betingelser, der skal være opfyldt for at anerkendelse kan ske udenfor fortegnelsen. De tre principielle sager havde været forelagt for Erhvervssygdomsudvalget, og Ankestyrelsen var enig i Erhvervssygdomsudvalgets indstilling og tiltrådte Arbejdsskadestyrelsens afslag.

Ankestyrelsen lagde ved vurderingen af anerkendelsesspørgsmålet vægt på tre forhold, som alle skal være opfyldt:

- Den arbejdsmæssige psykiske belastning skal efter en konkret vurdering være ekstraordinær

- Ved vurderingen af den psykiske diagnose skal der være tale om en velbeskrevet psykisk tilstand eller psykisk sygdom og ikke om symptomer af uspecifik og forbigående karakter
- Der skal være årsagssammenhæng mellem den ekstraordinære arbejdsmæssige psykiske belastning og den psykiske sygdom/psykiske tilstand

Den første sag drejede sig om en pædagogmedhjælper som anmeldte posttraumatisk stress efter længerevarende samarbejdsvanskeligheder med en ny ledelse. Der var ikke tale om en psykisk ekstraordinær arbejdsbelastning, og der var alene tale om en psykisk belastningsreaktion af forbigående karakter. Sagen blev afvist.

Sag nummer to omhandlede en leder af en skolefritidsordning, der anmeldte depression, efter at hun ifølge egne oplysninger var blevet chikaneret af en overordnet. Ankestyrelsen lagde vægt på, at der ikke havde været tale om en psykisk ekstraordinær arbejdsbelastning, og sagen blev afvist.

Den sidste sag omhandlede en 18-årig kvindelig slagterlærling, som i sin læretid var udsat for grov mobning med trusler om vold udøvet af de andre lærlinge på slagteriet. Ankestyrelsen lagde vægt på, at der havde været tale om ekstraordinært psykisk belastende arbejde. Sagen blev imidlertid afvist, idet det fremgik af de lægelige oplysninger til sagen, at tilskadekomnes psykiske symptomer alene var af forbigående karakter.

Sagen er et eksempel på, at en psykisk erhvervssygdom som udgangspunkt ikke vil kunne anerkendes, selvom kravet til den arbejdsmæssige belastning er opfyldt, hvis de psykiske symptomer er diffuse, uspecifikke og forbigående. Heri ligger ikke et krav om, at sygdommen skal være varig for at anerkendelse kan finde sted, men et krav om, at der skal være tale om en psykisk tilstand eller psykisk sygdom af en vis kvalificeret karakter.

Særlige forhold ved psykiske erhvervssygdomme

Et særligt karakteristika ved psykiske erhvervssygdomme er, at de psykiske gener og sygdomme og arbejdsforholdene ofte fremstår som subjektive oplevelser. Den objektive dokumentation i sagerne er i reglen kun sparsom. Belastningen beskrives af den tilskadekomne som psykisk voldsom, mens en arbejdsgiver eller kollega – der tilsyneladende har været udsat for tilsvarende belastning – ikke har den samme oplevelse. Der findes ofte ingen dokumentation

for, at arbejdsbelastningen har været ekstraordinær. Ligesom sygdomsbilledet/symptomerne tit er uklart beskrevet, hvilket kan gøre det vanskeligt objektivt at fastslå, hvad tilskadekomne fejler. Det er fortsat tilskadekomne, som har bevisrisikoen, hvis det ikke kan dokumenteres, at der er en påvirkning og en skade, der er forårsaget af arbejdet.

Endvidere kan det i psykiske erhvervs sygdomssager være overordentligt vanskeligt at skelne imellem, hvornår sygdommen er forårsaget af arbejdet, og hvornår den er udløst af psykiske belastninger i privatlivet for eksempel i forbindelse med skilsmisser, dødsfald eller alvorlig sygdom blandt pårørende. I sager om fysiske skader og sygdomme skal der naturligvis også foretages en afgrænsning overfor forudbestående og konkurrerende forhold, men her er grænsen i reglen mere klart aftegnet. I arbejdsskadesager er vi nødt til at udrede, hvad der er erhvervsmæssigt betinget, og hvad der er foranlediget af private omstændigheder, fordi kun det, der er forårsaget af arbejdet kan anerkendes og dermed føre til erstatning og godtgørelse efter arbejdsskadesikringsloven.

Andre sociale netværk

I den situation, hvor det ikke kan dokumenteres, at psykiske gener eller sygdomme er forårsaget af arbejdet, er der imidlertid i de tilfælde, hvor tilskadekomne bliver uarbejdsdygtig, andre sociale net, som samler op. Det er velkendt, at ganske mange nu får tilkendt førtidspension på grund af psykiske gener og/eller psykiske sygdomme. Tilkendelse af førtidspension forudsætter ikke, at den manglende arbejdsevne skyldes en arbejdsskade. På pensionsområdet skal der ikke føres bevis for årsagen til nedsat arbejdsevne, og derfor er der ikke nødvendigvis sammenfald mellem tilkendelse af pension og opfyldelse af betingelserne for at få godtgørelse og erstatning efter arbejdsskadeloven.

I sommerens debat i dagspressen om førtidspension til psykisk syge er det synspunkt ligeledes blevet fremført, at mange psykiske symptomer og sygdomme er forbigående, og at det derfor ikke er hensigtsmæssigt hverken for den enkelte eller for samfundet, der for tiden har brug for arbejdskraften, at tilkende førtidspension varigt og ikke tidsbegrænset.

Der kan i øvrigt henvises til Ankestyrelsens praksisundersøgelse: Førtidspension til personer med psykisk lidelse af december 2007, hvori kommunernes praksis for tilkendelse af førtidspension på baggrund af psykisk sygdom er undersøgt. Styrelsens speciallægekonsulenter i

psykiatri har medvirket i vurderingen af om grundlaget for tilkendelse af førtidspension er opfyldt i forhold til lovgivningen.

Høring om psykiske arbejdsskader

I april 2008 blev der i Fællessalen i Folketinget arrangeret en høring om psykiske arbejdsskader. Formålet med høringen var at belyse aktuelle problemstillinger i forhold til psykiske arbejdsskader, og den er således endnu et eksempel på den offentlige bevågenhed, som området er genstand for. Høringen var arrangeret som en dialog mellem politikerne i Arbejdsmarkedsudvalget og en række inviterede oplægsholdere, der repræsenterede forskellige synspunkter på og tilgange til området: Eksempelvis direktøren fra Arbejdsskadestyrelsen, en erstatningsadvokat, en repræsentant fra DA, KL, FTF og FOA samt et par forskere i arbejdsmiljø og psykiske sygdomme/symptomer.

Efter korte indlæg fra de enkelte oplægsholdere kunne politikerne fra Arbejdsmarkedsudvalget stille spørgsmål, og på denne måde blev emnet belyst fra mange forskellige vinkler.

Arbejdsskadestyrelsen har efter høringen i et svar til Folketingets Arbejdsmarkedsudvalget af 16. maj 2008 oplyst, at psykiske sygdomme udgør en stadig større andel af de sager, der bliver forelagt for Erhvervs sygdomsudvalget. I 2005 udgjorde de ca. 1/4 af samtlige forelagte sager, mens andelen i 2007 er ca. 1/3. Denne oplysning skal sammenholdes med, at kun hver femte anmeldte sygdom drejer sig om psykiske sygdomme. Andelen af psykiske sygdomme, der forelægges for udvalget, er nu større end for de fysiske sygdomme. Den samlede anerkendelsesprocent for alle sager forelagt for Erhvervs sygdomsudvalget i perioden 2005 til 2007 er 62.

Forskning

I slutningen af 2007 kom Arbejdsskadestyrelsens udredning om sammenhængen mellem arbejdsrelateret stresspåvirkning og udviklingen af andre psykiske sygdomme end post-traumatisk belastningssyndrom. Udredningen viser, at der er nogen, men ikke tilstrækkelig dokumentation for en sammenhæng mellem stor psykisk belastning på arbejdet og udviklingen af en depression. For andre psykiske sygdomme end depression fandt udredningen kun beskednen eller utilstrækkelig sammenhæng til den psykiske belastning på arbejdet. Ankestyrelsen er herefter særligt opmærksom på klagesager, hvor der er stillet diagnosen depression,

og hvor tilskadekomne har været udsat for et ekstraordinært stort arbejdspress gennem længere tid.

Det fremgik af høringen på Christiansborg, at der på nuværende tidspunkt er igangsat en del forskning om sammenhængen mellem psykiske sygdomme eller symptomer og påvirkningen fra arbejdsmiljøet. Resultatet af en stor del af forskningen foreligger imidlertid ikke endnu, så vores viden om sammenhængen mellem psykiske symptomer/sygdomme og arbejdsbelastninger er for øjeblikket sparsom, men vil ganske givet i de kommende år blive meget større.

Praksisundersøgelse om førtidspension

Fuldmægtig Lise Lotte Helbing, Statsforvaltningen Syddanmark

Beskæftigelsesankenævnet i Syddanmark har i første halvdel af 2008 gennemført en praksisundersøgelse på førtidspensionsområdet.

I undersøgelsen er indgået 95 sager fra 7 kommuner i regionen.

Formålet med undersøgelsen

Formålet med undersøgelsen har været at afdække, om der var sket en tilstrækkelig afklaring af, om personens arbejdsevne var varigt nedsat, og at det ikke havde været muligt gennem støtte efter den sociale lovgivning at få personen tilbage til arbejdsmarkedet.

Resultatet af undersøgelsen

I halvdelen af sagerne har det været korrekt at bevilge førtidspension.

I halvdelen af sagerne har kommunerne ikke dokumenteret, at borgerens arbejdsevne var væsentligt og varigt nedsat, herunder var der ikke i tilstrækkeligt omfang sket en afklaring af arbejdsevnen.

Anbefalinger på baggrund af den materielle vurdering

At kommunerne sikrer, at der først bevilges førtidspension,

- når det er godtgjort, at arbejdsevnen er væsentligt og varigt nedsat, og
- når det er godtgjort, at nedsættelsen er så omfattende, at borgeren ikke kan blive selvforsørgende

At kommunerne ved bedømmelsen af arbejdsevnenedsættelsen og omfanget heraf sikrer,

- at der er lægelig dokumentation for, at alle relevante behandlingsmuligheder er udtømte, herunder behandling ved psykiater eller psykolog
- at der ikke tilkendes pension, hvis borgeren afslår/ikke ønsker at tage imod et relevant behandlingstilbud
- at der foreligger dokumentation for arbejdsevnenedsættelsen og omfanget heraf

- at der iværksættes individuelt tilrettede tiltag til afklaring af pågældendes arbejdsevne
- at der udarbejdes en detaljeret beskrivelse af foranstaltninger – arbejdsprøvning, eks. arbejdstimer, arbejdsindsats og fravær
- at kommunen er opmærksom på, at arbejdsprøvning også sker uden for tidligere erhverv
- at arbejdsevnen ikke kan bedres ved aktivering, revalidering eller andre foranstaltninger efter den sociale lovgivning
- at der er tilstrækkelige oplysninger såvel lægeligt som i ressourceprofil til vurdering af arbejdsevnen
- at der er lægelig dokumentation for, at yderligere afklaring/afprøvning vil forværre lidelsen
- at der forud for bevilling af førtidspension foreligger en redegørelse i henhold til pensionslovens § 19

At kommunerne i undtagelsessituationen, hvor der ikke er tale om en varig lidelse, og hvor der kan være mulighed for en pension, sikrer,

- at der er tale om en alvorlig lidelse
- at lidelsen har et usikkert forløb
- at der er tilstrækkelige lægelige oplysninger til vurdering heraf
- at der indsættes en bestemmelse om genoptagelse(kontrol), når behandlingsmulighederne ikke er udtømte, og der kan være mulighed for selvforsørgelse fremover

Anbefalinger på baggrund af den formelle vurdering

At kommunerne i forbindelse med vurderingen af arbejdsevnen sikrer,

- at ressourceprofilen oprettes, så snart det er klart, at den pågældendes arbejdsevne er truet
- at ressourceprofil oprettes, når det overvejes, om den pågældende er omfattet af revaliderings-, fleks- eller førtidspensionsreglerne
- at ressourceprofilen løbende ajourføres med relevante oplysninger i takt med, at borgerens arbejdsevne afklares
- at ressourceprofilen indeholder oplysninger om
 - den pågældendes helbredsmæssige gener
 - hvordan disse gener påvirker funktionsniveauet
 - hvad der konkret skal afklares ved arbejdsprøvning

- hvilke arbejdsfunktioner den pågældende skal varetage
- det samlede mulige antal arbejdsdage
- det samlede antal fraværsdage
- hvilke skånehensyn, der er taget
- hvor mange timer den pågældende har arbejdet om dagen, og
- hvor stor arbejdsindsatsen har været set i forhold til en normal indsats

At kommunerne ved påbegyndelse af pensionssag, sikrer,

- at der træffes en formel afgørelse om overgang til behandling efter pensionslovens regler
- at det af denne afgørelse fremgår, hvilken dato, sagen er rejst
- at der gives korrekt klagevejledning
- at der er dokumentation for, at borgeren i henhold til pensionslovens § 20, stk. 3 har fået tilbud om et møde

Dialog med de undersøgte kommuner

Nævnsekretariatet har på møde drøftet praksisundersøgelsen med repræsentanter for de undersøgte kommuner.

Kommunerne tilkendegav, at der havde været mange problemer i forbindelse med strukturreformen, herunder med ophobning af sager og koordination af praksis i de kommuner, der blev sammenlagt, og at der var sket en række tiltag med henblik på harmonisering og kvalitetssikring.

Kommunerne tilkendegav, at rapporten i høj grad var brugbar for arbejde med pensionssager og ved oplæring af nye medarbejdere.

Tendenser i afgørelser om sygedagpenge

Fuldmægtig Birgitte Bjerg Pedersen, Ankestyrelsen

De sociale nævn indsender som led i praksiskoordineringen afgørelser af principiel eller generel betydning til Ankestyrelsen. I Nyt fra Ankestyrelsen offentliggøres løbende de tendenser, der kan udledes af de indsendte afgørelser.

Sag nr. 3-6 angår sygedagpengelovens § 21. I den forbindelse henviser vi til Ankestyrelsens praksisundersøgelse om Bortfald af sygedagpenge, som er omtalt i Nyt fra Ankestyrelsen nummer 3/2008.

§ 7 – sygemeldt – orlov uden løn

Sag nr. 1

En sygemeldt havde aftalt orlov uden løn med arbejdsgiveren i 3 måneder, hvorefter den sygemeldte forventede at blive rask. Aftalen med arbejdsgiveren om orlov uden løn var ikke underskrevet af den sygemeldte, men alene af arbejdsgiveren, og af aftalen fremgik heller ikke hverken et raskmeldingstidspunkt eller en raskmelding.

Nævnet var ikke enig med kommunen i, at orloven kunne betragtes som en raskmelding.

- Nævnet lagde vægt på, at sygemeldte ved begyndelsen af orloven forsat var sygemeldt, og at sygeperiodens varighed var usikker, men efter lægens opfattelse kunne forventes at vare ca. 4 uger

Nævnet lagde endvidere vægt på, at formålet med orloven var at bearbejde sygeforløbet og komme ovenpå igen før påbegyndelse af arbejdet.

Nævnet fandt på denne baggrund ikke, at sygemeldtes orlovsperiode svarede til afholdelse af ferie, da orloven ikke havde et rekreativt formål.

Ankestyrelsens bemærkninger

Ankestyrelsen har ikke Principafgørelser, der kan belyse praksis vedrørende sygedagpenge under orlov uden løn. Ankestyrelsen har på det foreliggende grundlag ikke bemærkninger til

sagen. Der er foretaget en konkret vurdering af, om den sygemeldte ved begyndelsen af orloven fortsat kunne betragtes som fuldt uarbejdsdygtig på grund af sygdom.

§ 7, stk. 5, – standsning af sygedagpenge – over 65 år – udarbejdelse af ressourceprofil

Sag nr. 2

Et nævn ændrede sin egen afgørelse om udarbejdelse af ressourceprofil, efter at Ankestyrelsen havde meddelt, at styrelsen ville behandle kommunens klage.

Ansøger fik ved nævnets nye afgørelse ikke ret i sin klage.

Begrundelsen var, at ansøger på standsningstidspunktet for dagpengene ikke længere opfyldte betingelserne i dagpengelovens § 7, stk. 5, for at modtage dagpenge. Nævnet lagde herved vægt på, at ansøgers lidelse, nedsat syn på grund af grå stær, var stationær på standsningstidspunktet.

Det forhold, at kommunen ikke havde udarbejdet en ressourceprofil i forbindelse med afgørelsen, kunne ikke føre til en ændret vurdering.

Nævnet lagde herved vægt på, at reglerne vedrørende udarbejdelse af en ressourceprofil almindeligvis var sagsbehandlingsregler, der havde karakter af garantiforskrifter, som havde til formål at sikre, at der blev truffet en indholdsmæssig rigtig afgørelse.

Manglende overholdelse af reglerne indebar, at der var en formodning for, at en afgørelse indholdsmæssigt var påvirket af sådanne mangler. Afgørelsen var derfor ugyldig, medmindre det konkret kunne afkræftes, at manglen havde påvirket afgørelsens resultat.

Nævnet fandt, at det kunne afkræftes, at manglen havde påvirket afgørelsens resultat.

Nævnet lagde herved vægt på, at en ressourceprofil anvendtes i forhold til at vurdere, om pågældende var berettiget til revalidering, fleksjob eller førtidspension.

På grund af ansøgers alder, 76 år, var han ikke berettiget til disse foranstaltninger, da disse foranstaltninger krævede, at han var under 65 år.

Såfremt der var udbetalt dagpenge i forbindelse med nævnets afgørelse, skulle disse ikke tilbagebetales.

Ankestyrelsens bemærkninger

Ankestyrelsen har på det foreliggende ikke bemærkninger til nævnets nye afgørelse.

§ 21, stk. 1, nr. 1, (dagældende dagpengelov § 8, stk. 1, nr. 1) – bortfald af sygedagpenge – hensigtsmæssig optræning – nægtelse

Sag nr. 3

I sagen fastholdt nævnet kommunens afgørelse om, at ansøger uden rimelig grund havde undladt at efterkomme kommunens opfordring til at deltage i hensigtsmæssig optræning for at genvinde arbejdsevnen.

Nævnet lagde vægt på, at det fremgik af sagen, at ansøger gentagne gange ikke var mødt frem på det forløb på det kursuscenter, som kommunen havde bedt ham om at deltage i som led i kommunens forsøg på at sikre ansøger en hensigtsmæssig optræning, for at han kunne genvinde sin arbejdsevne.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at ansøger i forbindelse med indkaldelsen til at deltage i forløbet klart og utvetydigt var blevet orienteret om, at retten til sygedagpenge bortfaldt så længe ansøger ikke medvirkede til kommunens optræning, idet dette var anført med en markeret kopi af den dagældende dagpengelovs § 8, stk. 1, nr. 1 på det brev ansøger modtog med henblik på at deltage i kurset.

Ankestyrelsens bemærkninger

Sagen er tyndt belyst ved indsendelsen til Ankestyrelsen. Men på det foreliggende synes afgørelsen ikke rigtig. Der ses ikke at være foretaget partshøring og ansøger ses heller ikke at være orienteret om muligheden for at få sygedagpengene genoptaget.

§ 21, stk. 1, nr. 3, – bortfald af dagpenge – undladelse af medvirken – uden rimelig grund

Sag nr. 4 og 5

Ankestyrelsen har modtaget 2 sager, hvor kommunen ikke har modtaget oplysningsskema dp 301 A retur. I begge sager ændrede nævnet kommunens afgørelse om ophør af udbetaling af sygedagpenge.

Nævnet fandt, at der ikke forelå tilstrækkelig dokumentation for, at ansøger uden rimelig grund havde undladt at medvirke ved kommunens opfølgningsindsats.

Ansøger havde ikke returneret oplysningsskemaet på den af kommunen fastsatte dato. Ansøger oplyste, at han ikke havde modtaget oplysningsskemaet.

Nævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at der af kommunens journaloplysninger ikke var oplysninger om forhold, der tydede på, at ansøger ikke havde ønsket at medvirke til opfølgningen af sagen.

Nævnet lagde endvidere vægt på, at det af x-postkontor var oplyst, at der ikke havde været uregelmæssigheder i postomdelingen til ansøgers adresse omkring en nærmere angiven dato, men at muligheden for fejlaflevering imidlertid aldrig helt ville kunne udelukkes.

Nævnet fandt på den baggrund, at det ville være i strid med den almindelige forvaltningsretlige grundsætning om proportionalitet at fratage ansøger forsørgelsesgrundlaget i form af sygedagpenge.

Nævnet henviste til Principafgørelse D-32-05.

Ankestyrelsens bemærkninger

Ankestyrelsen har tidligere i Nyt fra Ankestyrelsen 2006, nr. 4, kommenteret en lignende afgørelse. Styrelsen var på det foreliggende grundlag ikke enig i nævnets afgørelse. Der blev henvist til Ankestyrelsens afgørelse offentliggjort som Principafgørelse D-26-06.

Ankestyrelsen har antaget en tilsvarende sag med henblik på belysning af afgørelsens overensstemmelse med Principafgørelse D-26-06.

§ 21, stk. 1, nr. 3, – oplysningsskema – returneret for sent

Sag nr. 6

En kommune ønskede oplysningsskema dp 300 A retur den 5. december. Klager hævdede, at skemaet var afsendt fra en helt bestemt postkasse den 3. december, men alligevel blev skemaet først modtaget i kommunen den 7. december. Kommunen undersøgte postgangen, og ifølge oplysninger fra Post Danmark var der ikke uregelmæssigheder i posten. Nævnet fastholdt på den baggrund kommunens afgørelse om ophør af sygedagpenge med virkning fra den 7. december.

Ankestyrelsens bemærkninger

Det fremgår ikke af sagen, om ansøger har fået mulighed for at dokumentere/sandsynliggøre, at han har sendt oplysningsskemaet til kommunen.

Ankestyrelsen har ikke praksis på en tilsvarende situation. Sagen kunne evt. have været antaget til belysning heraf, hvis afgørelsen havde været indbragt for Ankestyrelsen.

